

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av Augerum kyrka, Lösen kyrka och Heliga kors kyrka i Blekinge

Linderson, Hans

2011

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2011). *Dendrokronologisk analys av Augerum kyrka, Lösen kyrka och Heliga kors kyrka i Blekinge*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2011:75). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

13 Okt 2011

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2011:75
Hans Linderson
DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV AUGERUM KYRKA, LÖSEN
KYRKA OCH HELIGA KORS KYRKA I BLEKINGE

Uppdragsgivare: Länsstyrelsen i Blekinge län, Avd Tillstånd och Prövning,
371 86 Karlskrona, org nr 202100-2320 (kontaktpersoner Nils-Gustav Nydolf, Leifh Stenholm)

Område: Blekinge **Prov nr:** 77324-77346 **Antal borrh+sågprover:** 22+1

Dendrokronologiskt objekt: Takstolar i långhus, kor och över sakristia.

Information/Provbeskrivning: Vankant i provtagningspunkten (pp) om inget annat anges

	Augerum kyrka, Karlskrona	DendroID
1	Ett separat taklag 2 plan över sakristian, bjäke 1 fr W	77324
2	Ett separat taklag 2 plan över sakristian, bjäke 2 fr W	77325
3	Ett separat taklag 2 plan över sakristian, bjäke 3 fr W	77326
4	Ett separat taklag 2 plan över sakristian, bjäke 4 fr W	77327
5	Ett separat taklag 2 plan över sakristian, bjäke 5 fr W	77328
6	Ett separat taklag 2 plan över sakristian, bjäke 6 fr W	77329
7	golvlag 2 plan över sakristian, bjäke 1 fr W	77330
8	Golvlag 2 plan över sakristian, bjäke 2 fr W	77331
	Lösen Kyrka, Karlskrona	
9	Långhuset, stötta mellan takstol 3-6 fr W, Sydsidan	77332
10	Långhuset, stötta mellan takstol 6 fr W, N	77333
11	Långhuset, stötta mellan takstol 7 fr W, N	77334
12	Långhuset, stötta mellan takstol 16 fr W, S	77335
	Heliga kors kyrka, Ronneby	
14	Kor, takstol 11 fr E, sparre, sekundär*	77337
15	Kor, takstol 7 fr E, sparre, kärnved/splint-gräns i provtagningspunkten, sekundär*	77338
16	Kor, takstol 6 fr E, tass, S	77339
17	Kor, takstol 4 fr E, tass, S	77340
18	Kor, takstol 5 fr E, sparre, S sekundär*	77341
19	Långhus, takstol 4 fr W	77342
20	Långhus, takstol 7 fr W, kärnved/splint-gräns i provtagningspunkten	77343
21	Långhus, takstol 8 fr W	77344
22	Södra korsarmen, takstol 3 fr N, E	77345
23	Södra korsarmen, takstol 4 fr N, W	77346

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr : Stock Nr	Träd slag	Antal år ; 1 radie om inget annat anges	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets Egenålder uppskattn
77324	1	Tall	111	Sp 55 nära W	1817	1818 ± 1	
77325	2	Tall	114	Sp 76, W	ej datering		
77326	3	Tall	156	Sp 65 nära W	1817	1818 ± 1	
77327	4	Tall	123;3	Sp 59 nära W	1818	1819 ± 2	
77328	5	Tall	121	Sp 62, W	1818	V 1818/19	
77329	6	Tall	128	Sp 81, W	1818	V 1818/19	
77330	7	Tall	140;3	Sp 62 nära W	1819	V1819/20	
77331	8	Tall	123	Sp 70 nära W	1818	1819 ± 1	
77332	9	Tall	61	Sp 44 ej W	1559	E 1559	
77333	10	Tall	82	Sp 48 nära W	Ej datering		
77334	11	Tall	149;2	Sp ?, nära W	1567	1570 ± 3	
77335	12	Tall	92;2	Sp 53 nära W	1567	1570 ± 3	
77336	13	Tall	Ej använt				
77337*	14	Ek	111	Sp 0 ej W	Ej datering		
77338*	15	Ek	131;2	Sp 0 ej W	Ej datering		
77339	16	Ek	87	Sp 7 ej W	1518	1528 ± 6	
77340	17	Ek	142	Sp 12 ej W	1493	1499 ± 6	
77341*	18	Ek	57	Sp 11, W	Ej datering		
77342	19	Ek	157;3	Sp 14 nära W	Ej datering		
77343	20	Ek	175;2	Sp 1 ej W	Ej datering		
77344	21	Ek	93	Sp 0 ej W	1524	1541 ± 7	
77345	22	Ek	83	Sp 17, W	Ej datering		
77346	23	Ek	70	Sp 15, W	Ej datering	**	

Kommentarer

Augerum kyrka

Virket i det undersökta golv och takbjälklaget dateras så att alla prov (undantaget ett odaterat prov) täcker **avverkningstiden vinterhalvåret 1818/19 och 1819/20**. Virket är sannolikt småländskt eller möjligen blekingskt.

Lösen kyrka

Stöttorna dateras med lokala kronologier (Blekinge eller södra Småland) till **1567-1573**.

Heliga kors kyrka, Ronneby

Den yngsta dateringen av det undersökta materialet täcker den näst yngsta dateringen med två år så att båda kan vara avverkade **vinterhalvåret 1534/1535 eller vinterhalvåret 1535/36**. Dessa utgörs av en tass från koret och en sparre långhuset. En intilliggande tass i koret dateras till 1499 ± 7, vilket avviker från den förra dateringen. Redan av detta lyckade resultat framgår det att kyrkans byggnadshistorik är komplicerad.

Diskussion – Heliga kors kyrka

I koret uppträder en grupp virke som uppenbart är återanvända*. Inga säkra dateringar kan i nuläget ges. De dateringsförslag som antyds pekar på tidig medeltid eller möjligen högmedeltid.

Den södra korsarmen får inte heller någon säker datering utan behöver kompletteras. Normalt anges inte osäkra resultat men genom önskemål ges den mest troliga dateringen vinterhalvåret 1375/76**.

Använd denna uppgift med förbehåll!

Med den nu skapade erfarenheten kan man konstatera att provmängden i kyrkan bör fördubblas minst.

Avsett för kolet funnet i murbruket i Heliga kors kyrka.

Prov Nr	Provbe- teckning	VETENSKAP- LIGT NAMN	Svenskt namn	Stam/ Ung stam /Gren	Egenålder år Y=avst. bark	Frekvenser	
						Antal	Procent
1							
2							

Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ's arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812